OECD *Multilingual Summaries*
PISA 2018 Results (Volume I)
What Students Know and Can Do

Summary in Polish

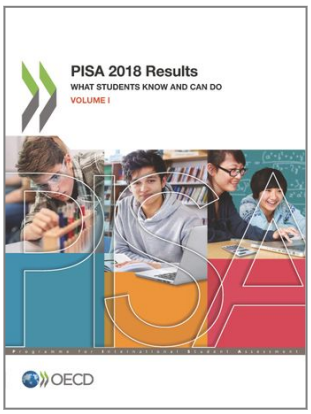

Przeczytaj całą publikację pod adresem: 10.1787/5f07c754-en

Wyniki badania PISA 2019 (Część I)
Wiedza i umiejętności uczniów

Streszczenie w języku polskim

Umiejętność czytania jest podstawą wielu ludzkich działań, pozwalającą zrozumieć treść zadań w podręczniku; opisać wydarzenia (kto? co? kiedy? gdzie? dlaczego?); komunikować się z innymi w konkretnym celu lub w ramach konkretnej umowy itd. Badanie PISA bierze pod uwagę, że nowe technologie wpłynęły na metody czytania i wymiany informacji zarówno w domu, jak i w szkole i w pracy. Dzięki cyfryzacji pojawiły się i rozpowszechniły się nowe formy tekstu, od form krótkich (SMS, streszczone wyniki wyszukiwarek internetowych) do form dłuższych (strony internetowe z zakładkami lub podstronami, na nowo dostępne zeskanowane materiały archiwalne). W związku z tym systemy edukacji coraz częściej wprowadzają cyfrowe umiejętności (czytania) do podstawy programowej.

Czytanie było głównym tematem badania PISA 2018. Edycja 2018, która została zrealizowana na komputerze w większości z 79 krajów biorących udział w badaniu, zawierała nowe formy tekstu i zadań umożliwione przez przyjęcie formatu cyfrowego. Test miał na celu określenie umiejętności czytania w środowisku cyfrowym, jednocześnie podtrzymując możliwość oceny umiejętności czytania w perspektywie ostatnich dwóch dekad. Badanie PISA 2018 definiuje umiejętność czytania jako rozumienie, wykorzystywanie, ocenę, analizę i dialog z tekstem pozwalające na osiągnięcie konkretnych celów, poszerzanie swojej wiedzy, a także na rozwijanie swojego potencjału i udziału w życiu społecznym.

Wiedza i umiejętności uczniów: główne wnioski

Czytanie

- Jiangsu, Pekin, Szanghaj i Zhejiang (Chiny) oraz Singapur osiągnęły lepsze wyniki w czytaniu niż pozostałe kraje/gospodarki objęte badaniem PISA 2018. Spośród krajów OECD najlepiej rozwinięte umiejętności czytania odnotowano w Estonii, Finlandii, Irlandii i Kanadzie.
- Średnio w krajach OECD około 77% uczniów osiągnęło poziom 2 umiejętności czytania. Uczniowie ci potrafią wskazać główne przesłanie tekstu o umiarkowanej długości, wyszukać informacje według jasnych, choć czasem złożonych wytycznych, oraz przeanalizować cel i formę treści, jeśli polecono takie zadanie wykonać. Ponad 85% uczniów w Jiangsu, Pekinie, Szanghaju i Zhejiang (Chiny), Irlandii, Makao (Chiny), Polsce i Singapurze osiągnęło ten lub wyższy poziom.
- Około 8,7% uczniów, średnio w krajach OECD, osiągnęło bardzo dobre wyniki w czytaniu, co oznacza, że zostali oni sklasyfikowani na poziomie 5 lub 6 w badaniu umiejętności czytania PISA. Uczniowie na tym poziomie potrafią zrozumieć dłuższe teksty zawierające pojęcia abstrakcyjne lub antyintuicyjne oraz wskazać różnice między faktem i opinią na podstawie jasnych poleceń dotyczących tekstu lub źródeł informacji. W 20 systemach edukacji, w tym w 15 systemach krajów OECD, ponad 10% uczniów w wieku 15 lat osiągnęło ten wysoki poziom umiejętności.

Matematyka i nauki ścisłe

- Średnio w krajach OECD 76% uczniów osiągnęło poziom 2 lub wyższy w badaniu umiejętności matematycznych. Uczniowie ci potrafili co najmniej zinterpretować i rozpoznać, bez bezpośrednich

instrukcji, jak przedstawić (prostą) sytuację za pomocą pojęć matematycznych (np. porównać całkowitą odległość między dwoma różnymi drogami lub przeliczyć ceny na inną walutę). Niemniej jednak, w 24 krajach i gospodarkach ponad 50% uczniów osiągnęło wyniki poniżej tego poziomu.

- W Jiangsu, Pekinie, Szanghaju i Zhejiang (Chiny) około jeden 15-letni uczeń na sześciu (16,5%), a w Singapurze jeden na siedmiu (13,8%) osiągnął poziom 6 w badaniu umiejętności matematycznych, który stanowi poziom najwyższy w skali badania PISA. Uczniowie ci mają zaawansowane umiejętności rozumowania matematycznego. Średnio w krajach OECD tylko 2,4% uczniów wykazało się umiejętnościami na tym poziomie.
- Średnio w krajach OECD 78% uczniów osiągnęło poziom 2 lub wyższy w naukach ścisłych. Uczniowie ci potrafili co najmniej wskazać prawidłowe wyjaśnienie znanego zjawiska naukowego oraz użyć tej wiedzy do określenia, w prostych przypadkach, czy wniosek jest prawidłowy w kontekście dostępnych im danych. Ponad 90% uczniów w Jiangsu, Pekinie, Szanghaju i Zhejiang (Chiny) (97,9%), Makao (Chiny) (94,0%), Estonii (91,2%) i Singapurze (91,0%) osiągnęło ten poziom.

Trendy w poziomie umiejętności

- Średnio w krajach OECD ogólne umiejętności czytania, umiejętności matematyczne i naukowe utrzymały się na tym samym poziomie w latach 2015-2018.
- W przypadku niektórych krajów i gospodarek odnotowano znaczne różnice w wyniku osiągniętym w roku 2015 i 2018. I tak, średnie umiejętności matematyczne polepszyły się w 13 krajach/gospodarkach (Albania, Czarnogóra, Islandia, Jordania, Katar, Łotwa, Makao (Chiny), Peru, Polska, Republika Macedonii Północnej, Słowacja, Turcja i Wielka Brytania), pogorszyły się w 3 krajach/gospodarkach (Malta, Rumunia i Chińskie Tajpej), a nie zmieniły się w pozostałych 47 krajach/gospodarkach biorących udział w badaniu.
- W porównaniu do poprzednich badań PISA średnie wyniki w czytaniu, matematyce i naukach ścisłych uczniów polepszyły się w siedmiu krajach/gospodarkach wziętych pod uwagę w tej edycji: Albanii, Katarze, Kolumbii, Makao (Chiny), Mołdawii, Peru, i Portugalii. Poziom we wszystkich trzech dziedzinach spadł natomiast w siedmiu innych krajach: Australii, Finlandii, Holandii, Islandii, Korei Południowej, Nowej Zelandii i Słowacji.
- W latach 2003-2018 Brazylia, Indonezja, Meksyk, Turcja i Urugwaj rozszerzyły liczbę 15-latków objętych edukacją średniego stopnia, nie obniżając przy tym jakości oferty edukacyjnej.

W skali świata odsetek 15-letnich uczniów uczęszczających do 7 klasy lub wyżej, którzy osiągnęli minimalny poziom umiejętności w czytaniu (co najmniej poziom 2 w skali PISA) wahał się od blisko 90% w Jiangsu, Pekinie, Szanghaju i Zhejiang (Chiny), Estonii, Makao (Chiny) i Singapurze to poniżej 10% w Kambodży, Senegalu i Zambii (kraje, które uczestniczyły w badaniu PISA dla krajów rozwijających się w 2017 r.). W przypadku odsetka 15-letnich uczniów, którzy uzyskali minimalny poziom umiejętności matematycznych (co najmniej poziom 2), różnice były jeszcze większe - od 98% w Jiangsu, Pekinie, Szanghaju i Zhjiang (Chiny) do 2% w Zambii. Średnio w krajach OECD około jeden 15-latek na czterech nie opanował podstawowych umiejętności w czytaniu i matematyce. Liczby te pokazują, że wszystkie kraje muszą podejmować kolejne kroki, aby osiągnąć globalne cele zapewniające wysokiej jakości edukację, według definicji określonej w Zrównoważonych Celach Rozwoju ONZ na rzecz edukacji, do roku 2030.

© OECD

Niniejsze podsumowanie nie jest oficjalnym tłumaczeniem materiałów OECD.

Wykorzystywanie zarówno w formie cyfrowej jak i papierowej treści zawartych w niniejszym dokumencie podlega warunkom określonym na stronie http://www.oecd.org/termsandconditions.

Wielojęzyczne podsumowania są tłumaczeniami fragmentów dokumentów OECD, pierwotnie opublikowanych w językach angielskim i francuskim.

Disclaimers: http://oe.cd/disclaimer